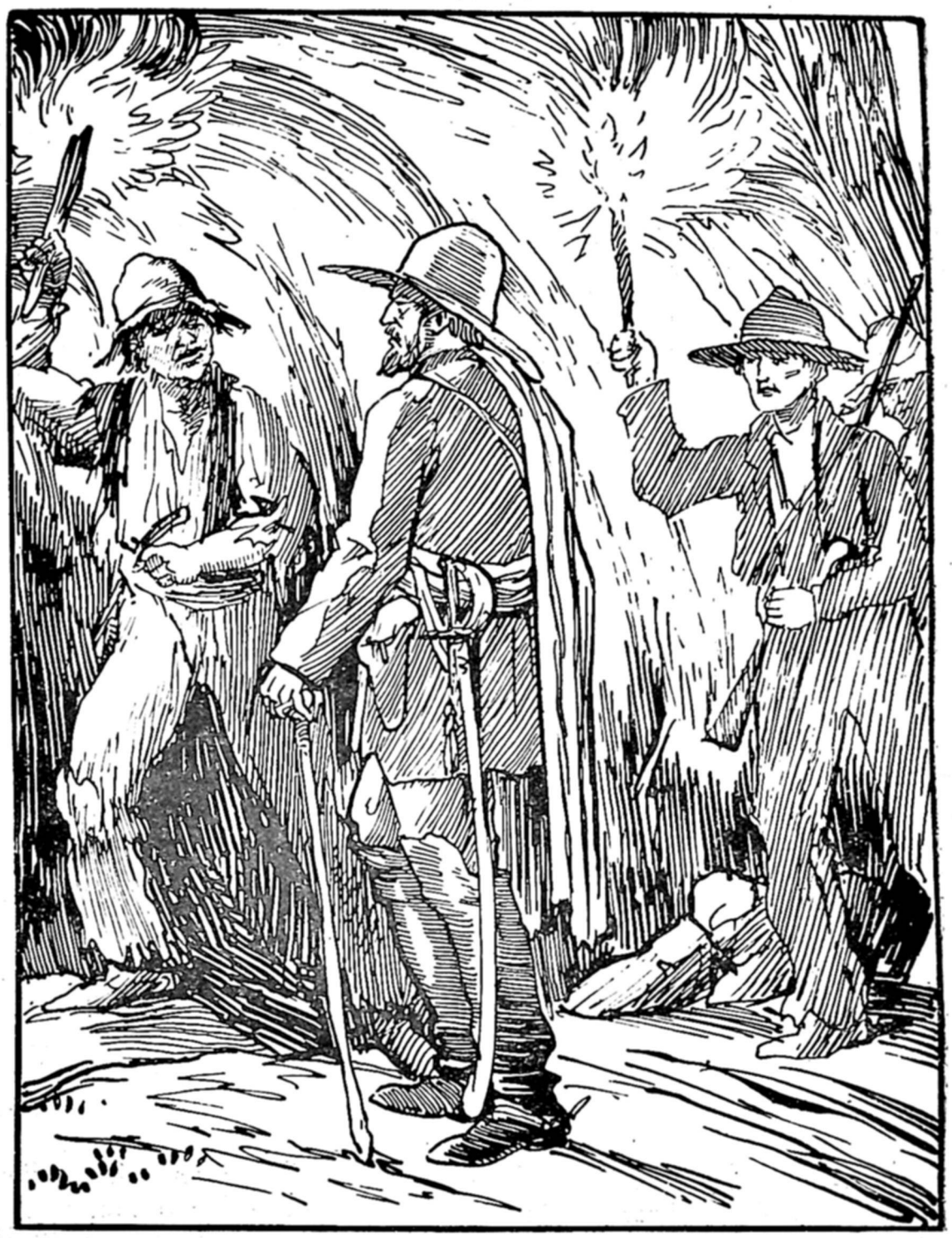

Voorwaarts, en opgepast, zei het opperhoofd (Blz. 398)

HOOFDSTUK XLVIII

DE VERKLARING

Een geruimen tijd schenen de aanranders in stilte met elkander te beraadslagen.

Terwijl zij nog met elkander spraken, trad een Indiaansch opperhoofd, de Spotter genaamd, de zaal binnen, en zegde eenige woorden in de taal der Comanchen.

De generaal en de capataz werden opnieuw door de Roodhuiden opgenomen en op een wenk van een der gemaskerde naar het terras gebracht.

Gedurende de korte afwezigheid van den generaal, had hier eene groote verandering plaats gevonden en thans bood deze plek een schilderachtig tooneel aan.

Honderd vijftig of tweehonderd Indiaansche ruiters, grootendeels met geweren gewapend en in goede orde op het terras geschaard, dat in 't midden opengebleven was, stonden met het gelaat naar het hol gekeerd en hadden in hun midden de ontwapende Mexicanen, benevens de bagage, de muilezels en paarden der karavaan.

De tent stond nog alleen op de plaats die tot het kamp bestemd was, de gordijn was weggeschoven en een ruiter had onbeweeglijk voor den ingang post gevat, om te beletten dat de kostbare voorwerpen, die er in waren, geroofd werden.

Toen de aanranders het hol verlieten en naar buiten traden, weken de ruiters, die voor den toegang van het terras geschaard waren, links en rechts ter zijde om eenige personen door te laten die in jagerskostuum gekleed waren en aan wier gelaatskleur, hoewel die door den invloed der lucht bruin geworden was, men gemakkelijk kon zien dat zij blanken waren.

Twee vrouwen, op muilezels gezeten, kwamen met hen.

Deze troep vreemdelingen bestemd uit acht personen, die tien ezels bij zich hadden.

Daar die lieden ontwapend waren en te voet gingen tusschen een vijftigtal Indiaansche ruiters, was 't waarschijnlijk dat zij door een bende Roodhuiden in een hinderlaag gelokt en gevangen genomen waren.

Beide dames schenen nauw aan elkander verwant, zooals men uit de gelijkenis kon opmaken die bij haar werd aangetroffen, niettegenstaande de eene reeds op zekeren leeftijd gekomen was en de andere zeventien of achttien jaar oud kon zijn.

Zij werden met een beleefdheid die zij bij de Roodhuiden niet verwacht hadden, naar de tent geleid waar men haar verzocht binnen te treden en daarna werd de gordijn toegeschoven, om haar aan de blikken der Indianen te ontrekken die wel eerbiedig op haar gericht waren, maar toch een onaangenaam gevoel moesten veroorzaken.

De nieuw aangekomenen plaatsten zich, op een wenk van hunnen geleider, nevens de gevangene peones; het waren mannen in de kracht des levens en aan hunne fiere en krachtige gelaatstrekken was het te zien, dat zij onverhoeds door de Indianen overvallen waren daar zij, naar alle waarschijnlijkheid, liever gestorven zouden zijn dan zich gevangen te geven, wanneer zij gelegenheid gevonden hadden zich van hunne wapens te bedienen.

Zij zagen er niet neerslachtig of beangst uit. Integendeel, hunne fonkelende oogen en gefronste wenkbrauwen toonden aan dat zij wel verre van lijdend in hun toestand te berusten, de eerste de beste gelegenheid zouden aangrijpen om de vrijheid te herwinnen, die hen zoo verraderlijk ontroofd was.

Hoewel zij zich ongetwijfeld voorgenomen hadden onverschillige toeschouwers te blijven van het tooneel dat er volgen zou, werd hunne nieuwsgierigheid onwillekeurig opgewekt bij het gezicht van het vreemdsoortig drama, waarvan zij gedwongen waren getuigen te zijn.

Aan den voet der rotsen van eenige granietblokken in een halven cirkel gerangschikt, naar de wijze van het veemgerecht, dat voor eenige eeuwen aan de boorden van den Rhijn zijne schrikwekkende vierschaar spande, en waarvoor soms keizers en koningen gedaagd werden.

De overeenkomst was nog grooter, daar de aanranders hunne gelaatstrekken met maskers bedekt hadden.

Vijf gemaskerden namen op de granietblokken plaats.

De Indianen, die den generaal droegen, legden hem voor die soort van rechtbank op den grond neder.

De gemaskerde, die de president van deze sombere vergadering scheen te zijn, gaf een wenk, en dadelijk werden de touwen losgesneden, waarmede de gevangene geboeid was, zoodat deze, hoewel nog niet vrij, zich toch weder bewegen kon.

De generaal stond op, kruiste de armen over de borst, nam een trotsche houding aan, wierp het hoofd in den nek, en sloeg een blik, waarin de diepste verachting te lezen was, op hen die zich tot zijne rechters schenen op te werpen.

— Wat wilt ge van mij, bandieten? zeide hij. Maakt er een eind aan, want dit beleedigend kluchtspel maakt op mij toch geen indruk.

— Zwijg, zei de president bedaard, het past u niet hier te spreken.

Daarop keerde hij zich naar den Spotter die eenige schreden van hem afstond en zeide:

— Breng al de gevangenen hier, opdat iedereen hoore wat die man te zeggen heeft.

De Spotter wenkte de krijgslieden, waarna eenige afstegen, zich naar de gevangenen begaven, en den capataz, benevens de overige reizigers ontboeiden, zoowel van de eerst als de tweede karavaan, vervolgens geleidden zij hen voor de rechtbank, waar de gevangenen zich op eene lijn schaarden.

Daarna sloten de krijgslieden der Comanchen hunne gelederen weder, op een wenk van den Spotter, en vormde een kring om de blanken.

Die mannen met hun sterk geteekende gelaatstrekken en vreemdsoortige kleeding, daar schijnbaar zonder orde op de volader staande, die op een onbegrijpelijke wijze boven een vreeselijke afgrond bleef hangen, omgeven door de verblindende zonnestralen beschenen, boven een vreemd, geheimzinnig en huiveringwekkend schouwspel aan, dat echter niet van zekere wilde grootheid was.

Een doodelijke stilte heerschte in dat oogenblik op het terras.

Aller borst hijgde en aller hart was beklemd.

Roodhuiden, jagers en Mexikanen, allen begrepen instinctmatig, dat hier hooggerecht zal gehouden worden en de ontknooping van een treurspel moest plaats hebben.

In de bergen hoorde men de onderaardsche wateren bruisen, en van tijd tot tijd speelde een windje langs de hoofden der ruiters.

De gevangenen, door een onbestemde vrees bevangen, wachtten met geheimen angst welk lot hun door hunne wreede overwinnaars zou worden toegedacht, wel overtuigd dat heden, geen klachten konden baten, hoe roerend die ook zijn mochten, en dat zij de wreede folteringen niet ontgaan konden, waartoe zij ongetwijfeld zouden veroordeeld worden.

De president overzag de vergadering en stond, terwijl de diepste stilte rondom hem heerschte, van zijnen zetel op; hij strekte den arm naar den generaal uit, die bedaard en rustig voor hem stond, en terwijl zijn oogen door de gaten van 't masker vuurstralen schoten, zeide hij op ernstigen, strengen en duidelijken toon het volgende:

— Caballeros, onthoudt wel wat ik u zal zeggen, en luistert oplettend toe, opdat gij mijne bedoeling niet verkeerd begrijpt.

Vooraf wil ik u mededeelen, ten einde u alle onrust weg te nemen en vrijmoedigheid te geven uw oordeel uit te spreken, dat gij niet in de handen van bloeddorstige Indianen gevallen zijt, niet in de macht van de roovers der prairiën, die het voornemen hebben u eerst uit te plunderen en dan te vermoorden.

Neen, gij hebt niets te vreezen.

Wanneer gij als onpartijdige getuigen deze vergadering hebt bijgewoond, terwijl gij als 't noodig is getuigenis kunt afleggen van hetgeen gij gehoord en gezien hebt, kunt gij uwe reis voortzetten, en ontvangt gij al het uwe terug.

De mannen die links en rechts nevens mij zitten, zijn, ofschoon hun gelaat met een masker bedekt is, brave en eerlijke jagers, die gij wellicht later zult leeren kennen; voor het tegenwoordige moeten zij om redenen die gij straks zult bevroeden nog onbekend blijven.

Voor ik de zaak van dien man behandel, moest ik u dit zeggen, senores, om u te overtuigen dat wij tegen u niets kwaads in den zin hebben.

Een van de reizigers der tweede karavaan trad een schrede vooruit; het was een jonkman met een fijn en edel gelaat; zijne gestalte was slank en welgemaakt, en zijne manieren waren beschaafd.

— Caballero, zeide hij op duidelijken en welluidenden toon, ik dank u, voor mij zelven en in naam mijner medegezellen, voor de geruststellende woorden die gij gesproken hebt, ofschoon ik weet hoe gestreng de wetten der wildernis zijn, heb ik er mij toch altijd zonder morren aan onderworpen; vergun mij echter een enkele vraag.

— Spreek, Caballero!

— Zal hier recht gesproken of wraak geoefend worden?

— Geen van beiden, senor; gij zult getuige zijn van eene zwakheid of dwaasheid, als de inspraak des harten, door brave, eerlijke lieden, berispt of in twijfel getrokken kan worden.

— Maak er een einde aan, senor, zeide de generaal op trotschen toon, en als het waar is dat gij een eerlijk man zijt, zooals gij zelf gezegd hebt, toon mij dan uw gelaat, opdat ik wete met wien ik te doen heb.

De president haalde verachtelijk de schouders op en zeide:

— Neen, Guerero, dan zou de partij tusschen ons beiden niet gelijk zijn; maar heb geduld, caballero, want ik ben overtuigd dat gij zult weten, zooniet wie ik ben, dan toch waarom gij mij tot onverzoenlijken vijand gemaakt hebt.

De generaal trachtte te glimlachen; maar onwillekeurig bestierf die glimlach op zijne lippen, en hoewel zijne trotsche houding moest aanduiden dat hij zijne vijanden verachtte, werd zijn hart toch door een geheim vermoeden beklemd.

Gedurende eenige oogenblikken hoorde men niets anders dan den wind, die door de ontbladerde boomen blies, en het verwijderde gedruisch der onderaardsche wateren.

De president zag met vurigen blik de vergadering rond, kruiste de armen over de borst, hief het hoofd op en begon op korten, snijden-

den toon, die de omstaanders onwillekeurig deed huiveren, hoewel hun moed boven allen twijfel verheven was, en zij aan de vreeselijke tooneelen gewend, die in de wildernis zoo vaak plaats hebben, zelfs bij de grootste gevaren niet verbleekten.

— Luistert, senoren, en spreekt een onpartijdig oordeel over dezen man uit, niet naar de strenge wetten der wildernis, maar volgens de inspraak van uw hart.

Generaal Guerero, die op dit oogenblik zoo trotsch voor ons staat, is een der aanzienlijkste Mexicaansche edellieden, een oud kristen, van 't zuiverste bloed, stamt in een rechte lijn van de Spaansche veroveraars af, en bezit een aanzienlijken rijkdom, zoo aanzienlijk zelfs, dat hij zelf niet juist het bedrag daarvan zou kunnen opgeven.

Door zijne wilskracht en zelfzucht, die een grondtrek van zijn karakter uitmaakt, is hij in al zijne ondernemingen geslaagd.

In koelen bloede heeft hij, om zijne eerzucht te bevredigen en het doel te bereiken, dat hij zich heeft voorgesteld, zijn bloedig spoor met lijken bezaaid, zonder eenige aarzeling te gevoelen of de minste wroeging te ondervinden.

Hij heeft zijne dierbaarste vrienden en bloedverwanten, met een glimlach op de lippen, aan zijn zijde zien vallen.

Niets wordt door hem geëerbiedigd, en de woorden eer en goede trouw zijn voor hem ijdele klanken.

Hij had eene deugdzame dochter, even schoon als onschuldig, op wier gelaat het waas der liefde blonk, door God somtijds in 't hart zijner uitverkorenen gelegd.

Die man heeft in koelen bloede 't hart zijner dochter verscheurd en het bloed van 't arme kind heeft zijn gelaat bespat, toen hij zegepralend getuige was van den gerechterlijken moord, gepleegd aan den man dien zij beminde, en wiens dood hij geeischt had, omdat deze zijn eer niet had willen verzaken en hem helpen in de uitvoering van het laaghartige verraad, dat hij beraamde.

Deze tijger in menschengedaante, dit monster met zijn spottend en ongeloovig gelaat, hij, die daar voor u staat, senores, heeft slechts eene gedachte, een doel, eene begeerte.

Hij wil de opperste macht in handen hebben, al moest hij daartoe geraken over de lijken zijner bloedverwanten en vrienden, aan zijne eerzucht opgeofferd.

Kan hij geen souverein koning zijn in de Mexicaansche republiek, dan wil hij ten minste daarin de eerste plaats bekleeden en zich tot president laten kiezen.

Hij heeft keizer Maximiliaan door alle lage middelen bevochten en is een der grootste ondernemers van Juarez.

Was hem niets anders ten laste te leggen, dan die egoistische eerzucht en de laaghartige kuiperijen waardoor hij zijne plannen wil bevorderen, dan zou ik mij vergenoegen hem te verachten zonder hem te haten.

Maar neen, die tijger is verder gegaan.

Hij heeft de hand durven slaan aan een man, die mijn broeder was, aan den graaf de la Faille, van wien ik u reeds gesproken heb zonder zijn naam te noemen.

Daar hij door eerlijke middelen den graaf niet kon overwinnen en eraan wanhoopte hem aan zijne zijde te krijgen, heeft hij eerst pogingen aangewend om hem te vergiftigen.

Maar dit gelukte niet, en ofschoon zijne ongelukkige dochter, de eenige die hem beminde, en hare gebeden voor hem tot God opzond, aan den graaf verloofd was en hij door haren beminde te dooden ook haar zou doen sterven, gaf hij om er toen een einde aan te maken, in zijne vreeselijke dorst naar wraak, bevel tot een gerechterlijke moord aan mijn vriend, presideerde zelf koelbloedig bij de uitvoering van het vonnis, en bemerkte in de blijdschap over zijnen bevredigden haat niet eens, dat zijne dochter zich doorstoken had en haar lijk door de hoeven van zijn paard vertreden werd.

Dat zijn de misdaden van dien man, ziet hem goed aan opdat gij hem later herkennen kunt, het is generaal Guerero, de gewezen gouverneur van Sonora.

— Hu! rilden de omstanders, en weken tevens onwillekeurig vol afschuw ter zijde.

— Wanneer deze man de vorige gouverneur van Sonora is, zeide de jager, die reeds 't woord gevoerd had, is hij een wild dier, dat, door zijne misdaden buiten de maatschappij gebannen, door ieder eerlijk man moet gedood worden.

— Hij verdient den dood! Hij verdient den dood! schreeuwden de nieuw aangekomenen.

De peones van den generaal bleven zwijgend en bedrukt staan.

Zij bogen treurig het hoofd daar zij hun meester niet durfden verdedigen en toch het oordeel niet over hem wilden uitspreken.

De generaal stond nog schijnbaar kalm en

rustig op zijne plaats, ofschoon zijn gemoed door een fellen storm bewogen werd.

Zijn gelaat was lijkkleurig, zijn wenkbrauwen waren gefronst en zijn violetkleurige lippen dicht op elkander gesloten, alsof hij zijne uiterste krachten inspande om geen woord te spreken en de woede die hem beheerschte niet door beleedigende gezegden lucht te geven.

Zijne oogen schoten bliksemstralen en zijn lichaam bewoog zich nu en dan zenuwachtig.

Maar door zijne sterke wilskracht wist hij die aandoeningen te beheerschen en op zijn gelaat die uitdrukking van minachtende spotternij te behouden, welke hij gedurende dit tooneel getoond had.

Toen zijn beschuldiger zweeg, trad hij een schrede naar voren en strekte zijn arm uit alsof hij op zijne beurt wilde spreken.

Maar zijn vijand liet hem niet aan 't woord komen en vervolgde:

— Een oogenblik, ik heb nog niet uitgesproken. Nu ik verhaald heb wat gij gedaan hebt, wil ik ook de personen die hier aanwezig zijn, laten beoordeelen wat *ik* gedaan heb en ook wat ik in 't vervolg denk te doen.

De generaal glimlachte verachtelijk en haalde de schouders op.

— Kom, zeide hij, gij zijt gek, meester!

Thans weet ik wie ge zijt, want uw haat jegens mij heeft mij doen ontdekken wie ik voor mij heb.

Ruk het masker maar van uw gelaat, want het dient u nergens meer toe, daar ik u ken.

Gij weet het immers, de haat ziet scherp.

Gij zijt de Fransche jager, dien ik steeds op mijn weg ontmoet heb, om mijne bedoelingen tegen te werken en mijne plannen te doen mislukken.

— Gij kunt er bijvoegen, viel de jager in, dien gij altijd op uwen weg ontmoeten zult.

— Het zij zoo, wanneer ik u ten minste niet met mijn hiel verpletter als een stinkdier.

— Altijd even hoogmoedig en onbuigzaam!

Vreest gij niet dat ik, door uwe beleedigingen tot het uiterste gedreven den eed vergeet dien ik mij zelven gezworen heb en u aan mijne wraak opoffer?

— Kom, kom, hernam de generaal de schouders ophalende, gij zoudt mij dooden?

Dat is niet mogelijk.

Gij wilt meer genot van uwe wraak hebben en zult mij dus niet in een oogenblik van toorn doorsteken.

— Het is zoo, gij hebt ditmaal gelijk, Guerero, want hoe schuldig gij ook moogt zijn, ik heb daartoe geen recht.

Bloedvlekken kunnen niet door bloed worden uitgewischt maar worden daardoor nog grooter.

Mijne wraak zal langer duren dan een dolksteek of een pistoolschot, en heeft reeds een aanvang genomen.

— Zoo, merkte de generaal spottend aan.

— En, hernam de jager aangedaan, daar mijn wraak ridderlijk moet zijn, wil ik vooraf bewijzen dat ik u thans evenmin vrees als bij den aanvang van onzen strijd.

Gij verwijt mij een masker voor het gezicht te hebben, ik zal het afdoen, omdat ik het beneden mij acht, langer met een bedekt gelaat tegenover u te staan.

Broeders, voegde hij erbij, zich tot zijne zwijgende makkers wendende, alleen mijn masker moet weg, behoudt het uwe, want in 't belang mijner wraak moet gij onbekend blijven.

De mannen maakten zwijgend een toestemmende buiging.

De jager rukte het masker af en wierp het ver van zich uit.

— Don Miguel! riep de generaal, ik was er van overtuigd!

Bij het hooren van dien beroemden naam, drongen de jagers der tweede karavaan, door nieuwsgierigheid of andere reden daartoe gedreven vooruit.

— Ha! gebood de Franschman, terwijl hij hen door een snellen wenk terugwees, laat mij met dien man afhandelen.

Buigend weken zij achteruit.

— Thans kunnen wij elkander in 't gezicht zien, niet waar?

Welnu, hoor geduldig aan wat ik u te zeggen heb, dan zal misschien de trotsche kalmte die op uw gelaat zetelt, voor den adem mijner woorden verdwijnen zooals de sneeuw versmelt bij de eerste stralen der zon.

— Ik zal u aanhooren, daar ik er op dit oogenblik wel toe genoodzaakt ben.

Maar zoo gij u inbeeldt mij op de eene of andere wijze aan 't wankelen te brengen, moet ik u vooraf zeggen dat ge vergeefsche moeite doet.

Mijn haat jegens u evenaart de verachting die gij mij inboezemt, zoodat ik mijne kalmte zal behouden bij al wat gij doen zult.

— Luister wel, hernam de jager bedaard.

Toen mijn ongelukkige broeder bij Guaymas gevallen was, had ik in mijne radelooze

droefheid het voornemen gemaakt u te dooden; maar weldra kwam ik tot andere gedachten en begreep ik dat het beter was u te laten leven.

Door mijne beweging zette het Mexicaansche bestuur u af, acht dagen na den dood mijns broeders, zonder u rekenschap te geven van dit besluit spijts al uwe vertoogen.

— Ha! merkte de generaal met eene door woede onderdrukte stem aan, zijt gij de oorzaak mijner afzetting?

— Ja, generaal, ik alleen!

— Het verheugt mij zulks te vernemen.

— Ge bleeft dus zonder de minste macht of invloed te Sonora, door iedereen gehaat en veracht, en met het teeken gebrandmerkt, dat God eens drukte op 't voorhoofd van Caïn, den eersten moordenaar.

Mexico is echter een geschikt land om in troebel water te visschen voor eerzuchtigen, zooals gij, die niet bedwongen waren door eergevoel, wat eerlijke lieden helaas te dikwijls aan banden ligt.

Het was u onmogelijk gebukt te blijven onder den slag die u getroffen heeft, en uw besluit was binnen weinige dagen genomen.

Gij wildet Sonora verlaten en naar Mexico gaan, om daar, door den invloed, die uwe rijkdommen u natuurlijk zouden verschaffen, uwe eerzuchtige plannen voort te zetten.

Door een andere woonplaats te kiezen, hooptet dat gij de door u bedrevene schand daden in 't vergeetboek zouden geraken.

Uwe toebereidselen waren spoedig gemaakt, alleen... luister goed toe, generaal, ik zweer u dat het belangrijkste deel van mijn verhaal eerst aankomt.

— Ga voort, ga voort, senor, antwoordde deze werktuigelijk, ik luister oplettend.

Vrees niet dat ik immer een uwer woorden vergeten zal.

Ondanks uwe geveinsde onverschilligheid, senor, weet ik, dat gij de waarheid zegt; daarom zal ik verder gaan...

— Om zekere redenen, die ik u niet in 't bijzonder behoef te omschrijven, vreesdet gij dat uwe vijanden u zouden laten vertrekken, ten einde u in een hinderlaag te lokken op den langen weg, dien gij van Hermallio naar Mexico hadt af te leggen, daarom oordeeldet gij het noodzakelijk eenige voorzorgen te nemen, hoewel gij nu toch ziet dat zij ten deele nutteloos waren.

Met het doel uwe vijanden van het spoor te brengen, begaaft gij u vermomd, door slechts weinigen vergezeld, op weg naar Californië, ten einde door het rotsgebergte Mexico te bereiken, en liet intusschen overal de kleinste bijzonderheden verhalen, omtrent den weg dien gij veinsdet te zullen volgen met al uwe bedienden.

De man, die het meeste vertrouwen bij u genoot, kapitein don Isidor Vargas, de veteraan uit den onafhankelijkheidsoorlog, die u reeds als kind gekend had en uw handlanger in alles was sloeg den korsten weg in naar de hoofdstad, en voerde niet alleen twaalf met goud en zilver beladene muilezels met zich, welke schatten gij tijdens uw gouverneurschap door afpersingen hadt bijeengeschraapt, maar nog een kostbaarder schat, het lijk uwer ongelukkige dochter, hetwelk gij hadt laten balsemen, en dat door den kapitein bij uwe voorouders, in de hacienda del Palmar, waar gij in lang niet geweest zijt en ook waarschijnlijk niet meer komen zult, moest bijgezet worden.

Door zoo te handelen, wildet gij niet alleen het grootste deel uwer schatten en veiligheid, maar ook uwe vijanden van het rechte spoor brengen.

Ongelukkig of gelukkig, al naar gij wilt, ben ik een oud jager en zeer moeilijk te misleiden, terwijl dus ieder over uw voorgewend plan sprak, was ik de eenige die u doorgrondde.

— Uwe tegenwoordigheid alhier is sterk in strijd met uwe bewering, senor, merkte de generaal spottend aan.

— Zoo verbeeldt gij u, senor, en dit bewijst dat gij mij nog niet kent.

Maar geduld, ge zult me aldra beter beoordeelen; daarbij vergeet gij ook dat het reeds eenigen tijd geleden is, sedert uw dubbel vertrek uit Hermorillo.

— Dat wil zeggen? hernam de generaal, die inwendig sidderde.

— Dat wil zeggen, dat ik eerst met den kapitein moest afhandelen, alvorens u aan te vallen.

— Ha!

— Ja, generaal, het spijt mij u te moeten mededeelen dat hij vier dagen na zijn vertrek uit Petio, hoewel een oud, ervaren soldaat en als voormalig partijganger goed met krijgslisten bekend, evenals gij in een hinderlaag viel; alsmede...

— Alsmede, viel de generaal in, met grootere belangstelling dan hij wilde doen blijken en bevreesd iets noodlottigs te vernemen.

— Wel, hernam de jager spottend, men was

onvoorzichtig genoeg hem de gelegenheid te laten om zijne wapens te gebruiken, en ik moet erkennen dat hij zich moedig liet dooden, om het goud, dat gij hem hadt toevertrouwd, en bovenal de doodkist met het lijk uwer dochter te redden.

Het schemerde den generaal voor de oogen, het klamme zweet kwam op zijn slapen te voorschijn en hij drukte de gebalde vuist tegen zijn voorhoofd.

Hij bedwong zich echter en hernam zijne bedaardheid.

— Welnu! zeide hij verachtelijk, daarna hebt ge zeker mijne karavaan geplunderd om u met het goud en zilver te verrijken, niet waar?

— Zoo zoudt gij waarschijnlijk in een dergelijk geval gehandeld hebben, Guerero, hernam de jager, hem zijne beleediging betaald zettende, maar ik meende anders te moeten doen.

Wat zal ik zeggen, ik ben slechts een lompe jager zonder de minste opvoeding, en versta mij niet op plunderen, want toen ik de eer had mijn vaderland te dienen, heb ik het niet geleerd, en zoolang ik in Mexico ben heb ik nimmer onder uwe bevelen gestaan.

Ziehier wat ik gedaan heb.

Nadat de kapitein en de peones die onder zijn bevel stonden, gedood waren, want die arme duivels, die eer moet men hen aangeven, boden een wanhopigen tegenstand, bracht ik zelf, gij verstaat mij toch, niet waar, generaal? bracht ik zelf uwe schatten naar de hacienda del Palmar, waar ze thans in veiligheid zijn, zonder dat er een octavo aan ontbreekt.

Gij zult u daarvan kunnen overtuigen, als gij Del Palmar ooit moogt terug zien.

De generaal haalde vrijer adem, en zeide met een spotachtigen glimlach:

— Maar, senor, dan kan ik u in geen enkel opzicht laken, integendeel, ik moet u dank zeggen voor uw ridderlijk gedrag ten opzichte van een vijand.

— Overhaast u niet met dankbetuigingen, want ik heb nog niet uitgesproken.

In den klank dezer woorden lag zooveel venijnige haat, dat de omstaanders, zoowel als de generaal, onwillekeurig sidderden, daar zij begrepen dat de jager nog een vreeselijke ontdekking zou laten volgen en zijne geveinsde kalmte een storm voorafging.

— Ha! mompelde Guerero, ik bid u, spreek, senor, ik ben verlangend te weten, hoeveel verplichting ik aan u heb.

— Kapitein, don Isidor Vargas voerde niet slechts de schatten met zich, die ik naar Del Palmar gebracht heb, maar er stond ook nog een doodkist op den wagen, zeide de jager op korten, zenuwachtigen en afgebroken toon.

Welnu, generaal, waarom vraagt ge me niet, waar die doodkist gebleven is?

De gansche menigte werd door een elektrieken schok getroffen bij die spottende vraag, welke de jager met groote bedaardheid deed, ofschoon zijne blikken, onbeweeglijk op den generaal gevestigd bleven en vlammen schoten.

— Hé, wat wilt gij zeggen, riep don Guerero uit, gij hebt toch zeker geen heiligschennis gepleegd?

Don Miguel barstte in een schel en afgebroken lach uit.

— Uwe veronderstellingen zijn immer ongerijmd, generaal, zeide hij; ik, heiligschennis plegen!

O, neen! ik heb het arme kind bij haar leven te lief gehad, om haar lijk te beleedigen.

Neen, neen, de bruid mijns vriends, mijns broeders, is mij heilig, maar daar de moordenaar geen recht heeft op het lijk van zijn slachtoffer, en gij, in zedelijken zin, de moordenaar uwer dochter zijt, heb ik u haar lijk ontrukt, dat gij niet waardig zijt te behouden en dat nevens hem moet rusten, dien zij niet heeft willen overleven.

Een oogenblik heerschte er een diepe stilte in 't rond.

Het bleeke gelaat van den generaal was groenachtig, zijne oogen waren met bloed doorloopen, zijn lichaam bewoog zich stuiptrekkend en een paar malen spande hij zijn uiterste krachten in om eenige woorden voort te brengen, wat hem echter mislukte.

Eindelijk gilde hij op krijschenden toon:

— Het is niet waar, gij hebt het niet gedaan, gij hebt het niet durven wagen, een vader, het lijk van zijn kind te ontrooven!

— Ik heb het wel gedaan, vervolgde de jager koelbloedig, ik heb u het lijk van uw slachtoffer ontrukt, en nimmer, verstaat gij, zult gij weten, waar het lijk zal rusten.

Dit is slechts het begin van mijn wraak.

Ik wil niet uw lichaam, maar uw ziel vernietigen.

Ga thans naar Mexico, en vergeet bij uwe eerzuchtige intrigues het tooneel dat tusschen ons heeft plaats gehad.

Maar, denk er aan, overal en altijd zal ik uwe plannen dwarsboomen.

— Vaarwel, of liever tot wederziens!

— Een woord, een enkel woord nog! schreeuwde de generaal, die aan de ergste wanhoop ten prooi was, geef mij 't lijk van mijne dochter terug, helaas! zij was het eenige menschelijke wezen dat mij ooit bemind heeft.

De jager zag hem een sekonde met een onbeschrijfelijken blik aan en zeide daarna op koelen, spottenden toon:

— Nimmer!

Even keerde hij zich om en trad de grot weder binnen, door zijne gemaskerde gezellen gevolgd.

De generaal wilde hem nasnellen, maar werd door de Indianen terug gehouden, en ondanks zijn tegenstand, genoodzaakt op zijn plaats te blijven.

Door dien laatsten, zoo onverhoeds toegebrachten slag vernietigd, bleef don Guerero een oogenblik als van den donder getroffen, met slap hangende armen en wezenloozen blik staan.

Eindelijk ontsnapte een hartverscheurende snik zijne borst, twee tranen biggelden hem langs de wangen, en hij viel buiten kennis op den grond.

Zelfs de Indianen, die woeste krijgslieden, zonder eenig gevoel van medelijden, waren door zulk een vreeselijke wanhoop getroffen dat velen onder hen zich omkeerden, ten einde daarvan niet langer getuigen te zijn.

De Spotter had intusschen bevel gegeven aan de peones, de paarden te zadelen en de muilezels te beladen.

Een der mannen die Guerero verknocht scheen, naderde den jager en hem vlak in de oogen beziende sloeg hij hem in 't gelaat.

Daarna wilde hij zijn geweer nemen en Don Miguel omverschieten.

Doch deze nam een pistool uit de holsters en kalm, met de cigaret tusschen de lippen, trok hij den haan over en gaf vuur.

De generaal werd door een paar van zijn dienaars op een paard getild, zonder dat hij iets scheen te bemerken van hetgeen er voorviel, en eenige oogenblikken later verliet de karavaan, al de bagage en de schatten met zich voerende, het fort der Chichimeka's, zonder in 't minst door de Indiaansche krijgslieden verontrust te worden, die hun zwijgend lieten voorbij trekken, onder het maken van diepe buigingen.

HOOFDSTUK XLIX

HET VERBOND

Het was Evraert zonderling te moede geweest, toen hij generaal Guerero voor de vierschaar zag staan der jagers.

Allerlei gewaarwordingen dreven in zijn geest als de zwarte onheilspellende wolken na een bleeken zomerdag.

Dat was nu een der ellendigste mannen die op den aardbodem liepen!

Hij was niet alleen een blanke, die zijn stamgenooten 't vreeselijkste teisterde, maar ook een der bijzonderste medewerkers van de alvernielende benden der Roodhuiden, waarvoor het bloeddorstig opperhoofd Cassa, de groote *Adelaar*, zijn roode scepter voerde.

Cassa!

Die naam herinnerde hem de vreeselijkste, alsook de zonnigste dagen van zijn leven.

Hij herinnerde hem aan Gabriëlla, de zoo schielijk overledene bruid, wiens zilvermijnen door het woest opperhoofd werden geplunderd en vernield.

Hij herinnerde hem aan zijne omzwervingen in de onmetelijke prairiën, zijn gevangenneming door Cassa, de ontdekking van Bellarosa en haar kind.

Wat was er van die twee geworden?

Zoo iemand het kon oplossen, dan was het voorzeker die schurk, die don Miguel in vrede liet gaan.

Een plan rijpte onmiddellijk in zijn geest.

De generaal spreken.

Ja, spreken, ten iederen koste.

Maar zou het niet beter zijn, dat hij zijn plan mededeelde aan don Miguel.

Na eenige overwegingen dacht hij best alleen te handelen.

Bij de eerste de beste gelegenheid sloop hij weg uit het kamp.

De schildwachten lieten hem vrijelijk doorgaan, daar zij hem in gezelschap, van het blanke opperhoofd, don Miguel, den dappere, hadden gezien.

De karavaan van den generaal was een heel eind vooruit.

Het land dat Evraert moest doorloopen, was zoo wondervol, dat we den lust niet kunnen

wederstaan er eenige beschrijvingen van te geven.

De beroemde Amerikaansche schrijver Fénimore Cooper heeft er een prachtige beschrijving van gegeven, die we in eenige woorden samenvatten.

« De eindelooze bergketenen die Mexico en geheel het Amerikaansch vasteland in zijn geheele lengte van het Zuiden tot het Noorden doorloopt, heeft vele uitgestrekte *clanos* of zoogenaamd tafelland, waar steden en dorpen zijn en een talrijke bevolking heeft, op hoogten waar in Europa alle plantengroei verdwijnt.

Als men de Presidio de Cubac — een vooruitgeschoven post der beschaving aan de uiterste grenzen van de woestijn — voorbij is en dan het *tierra caliente*, of warme land, ongeveer honderd mijlen in zuiderlijke richting is binnengetrokken, komt men eensklaps en zonder merkbaren overgang aan een der grootste wouden der wereld, al hebbende niet minder dan drie honderd twintig mijlen lengte en ruim tachtig mijlen breedte.

Wie is in staat zich van zulk een onmetelijk natuurwoud eene voldoende voorstelling te maken!

De bedrevenste pen is onvermogend om de tallooze wonderen te beschrijven die dit ondoordringbaar planten-weefsel, dit warbosch van boomen en gewassen in zich bevat.

De stoutste schildering schiet te kort, om er den indruk van weer te geven, zoo wonderbaar fantastisch en toch zoo majestueus en ontzagwekkend als het zich voor de verbaasde oogen der reizigers vertoond.

De grilligste verbeelding deinst terug voor de verkwistende weelderigheid der zoo ongerepte natuurbosschen, die gestadig, als uit hun eigen vernietiging herboren, zich steeds met verjongde krachten en nieuwen rijkdom ontwikkelen.

Reusachtige lianen, van boom tot boom en van tak tot tak slingerend, dringen zich hier en daar diep in de aarde, om er voort te kruipen of opnieuw wortel te schieten, en een eind verder zich weder hemelwaarts te verheffen; zoo elkander kruisend in tallooze kronkelingen, vlechten zij zich samen tot een ontoegankelijke doolhof, om een schier onoverkomelijke slagboom te vormen, als ware de natuur jaloersch op haar eigen arbeid en als wilde zij haar geheimen verbergen voor den ongewijden blik of schendende hand des stervelings, wiens vermetele voet, trouwens, onder het somber gewelf dezer wouden bijna nooit een weg kon banen: slechts tijd en soort, als door de hand des toevals gezaaid, schieten hier op, zonder orde of regelmaat, maar zoo dicht als halmen op een korenveld.

De jongeren, die slechts ettelijke jaren tellen, rank en spichtig, zoeken te vergeefs een uitweg door het dicht gesloten gewelf der ouderen, wier trotsche kruinen de kracht der stormen en der eeuwen hebben verduurd, en die hunne machtige armen ver in het woud uitbreiden.

Onder het schaduwrijk gebladerte murmelen heldere en koele bronnen, die, tusschen de spleten der rotsen ontsprongen, na tallooze wendingen zich verliezen in een of ander onbekend meer of rivier zonder naam, wier bruisenden stroom of kalmen waterspiegel nog nimmer, sinds de schepping, iets anders terugkaatste dan de wolken des hemels of het eenzame bladerdak dat zich geheimzinnig over hen uitbreidt.

Daar vermengen zich, in schilderachtige ordeloosheid en in de volle pracht hunner schoone en grootsche vormen, al de voortbrengselen der tropische plantenwereld: de acajouboom, de palissander, de ebbenhoutboom, de knoestige mahonie, de zwarte eik, de kurkboom, de ahorn, de zoetgeurende mimosa, de tamarinde, de tulpenboom en catalpa, spreiden hier in alle richtingen hunne takken, bekleed met bloemen, vruchten en bladeren, en vormen een dam van het levendigste groen, of een dicht gewelf waar geen zonnestraal in doordringt en waaronder zelfs op den middag eene plechtige schemering heerscht.

Uit het diepst dezer nooit betredene wouden galmen van tijd tot tijd onbeschrijfelijke geluiden: woest gebrul, gemauw van boschkatten, gehuil van wolven, geloei van panters en leeuwen; snakerende spotkreten, afgewisseld door scherp krassend gefluit; vroolijke gezangen vol melodie, harmonische klaagtonen of stemmen van woede en verschrikking van de duizend wilde dieren, die er in huisvesten.

Heeft men lang genoeg, als man tegen man, met dit woeste, nimmer ontgonnen natuurwoud gestreden, en met de bijl in de eene en met de brandfakkel in de andere hand, zich te midden van deze chaos duim voor duim en voet voor voet eene opening gemaakt, dan heeft men eindelijk een pad gevonden, dat zich moeilijk laat beschrijven, maar nog moei-

lijker bewandelen; nu eens kruipende als een reptiel over den duizendjarigen afval van bladeren, dood hout, rottende boomstammen of vogelendrek, sedert eeuwen opeengehoopt, dan eens springend of klauterend, van tak tot tak en van boom tot boom, alsof men in de lucht wandelde.

Maar wee hem die een oogenblik verzuimt te letten op alles wat hem omringt, of het oor sluit voor het onzichtbaar gevaar!

Behalve de hindernissen door het plantenrijk in den weg gelegd, heeft men den vergiftigden beet te vreezen der slang die men in haar schuilhoek verstoort, of den onverbiddelijken aanval van het wild gedierte dat men verontrust.

Bovendien moet men zorgvuldig letten op den kronkelloop van iedere rivier of beek of verraderlijk moeras, dat zich onkenbaar onder den veiligen bodem verschuilt.

Over dag, zoo de gelegenheid ook dit nog gedoogt, moet men zich richten naar den stand der zon, en bij nacht naar de maan of het kompas; want als men ooit in zulk een bosch verdwaald geraakte, dan kwam men er onmogelijk weder uit: geen doolhof van Dedalus zonder een leiddraad van Ariadne, ware zoo gevaarlijk als dit.

Evraert daalde omzichtig de bergen af.

Daar hij gewoon was in de prairiën rond te dwalen, wist hij genoegzaam hoe hij een spoor moest ontdekken.

De avond begon te dalen en spoedig zou hij gansch invallen.

Vóór dien tijd moest hij de karavaan van den generaal ontdekken.

De Vlaamsche schilder had reeds een paar uren geloopen toen hij zich op den boord van den weg neerzette om een weinig uit te rusten.

Zonder argwaan had hij een weinig rust genomen, toen hij eensklaps overvallen werd, op den grond geworpen en aan handen en voeten gebonden.

Dit alles was zoo spoedig geschied dat de arme Vlaming nog den tijd niet had om zijn aanvallers in de oogen te zien.

Wanneer hij gekneveld was sprak een ruwe stem hem in het Spaansch toe:

— *Cuerpo de Cristo!* ik geloof dat dit een der kerels is die ons over eenige uren hebben aangevallen. Is het niet waar, venijnige knecht?

Evraert gewaardigde zich niet op zulken beleedigenden toon te antwoorden.

— We zullen u dadelijk den bek wel open krijgen, morde de aanvaller, en zullen aldra het geluid van uwen zang hooren.

Op hetzelfde oogenblik liet hij driemaal snel achtereenvolgend het geluid van den boschuil hooren.

Onmiddellijk hierop werden de takken bezijden de baan zachtjes uiteengeschoven en vertoonden zich twee Indiaansche hoofden.

Evraert wendde zijne blikken naar dien kant, zag de beide Roodhuiden in het gelaat en verbleekte.

Hij herkende een der opperhoofden van Cassa's bende.

Een der gevaarlijkste opperhoofden, die in wreedheid Cassa, de groote *Adelaar*, bijna evenaarde.

Het gelaat van den Roodhuid glansde van vroolijkheid, toen hij Evraert herkende.

— O! mompelde hij, de blanke toovenaar, die in zijn ziel de ziel van Wacondah, het opperwezen, heeft...

Hij naderde hem.

— Wil de groote toovenaar dat ik zijne banden lossnijde en hem in vrijheid late?

Evraert lette nauwkeurig op de gelaatsuitdrukking van het opperhoofd.

Zou hij waarheid spreken of slechts spotten?

Hij antwoordde dus:

— Wat Wimpa, de *moedige Zwarte Panter* zegt is goed, de bleeke toovenaar weet dat Wacondah's adem zijn woorden inblaast.

De *Zwarte Panter* was zichtbaar gevleid door deze woorden.

Eensklaps echter benevelde zijn gezicht en klonken zijne woorden barscher.

— Wacondah is groot, de wijze Cassa zoekt achter den bleeken toovenaar...

Evraert dacht dat zijn lot geklonken was.

Evenwel wilde hij weten, hoe Wimpa in het kamp van generaal Guerero legerde.

— Mijn broeder verleene mij een woord, zeide hij tot den Roodhuid.

— Wat wil mijn broeder zeggen?

— Open uwe ooren, Zwarte Panter, opdat de woorden van het bleek gezicht doorgang vinden tot de schatkamer uwer gedachten.

— Ik luister, broeder...

— Heeft Cassa zijn hoofdman Wimpa afgezonden om mij te vangen?

— Mijn broeder is wijs, antwoordde Wimpa, hij weet alles.

— Hoe komt het dan dat mijn broeder ten dienste staat en bevelen ontvangt van een bleek gezicht?

— Omdat Cassa zulks bevolen heeft.

— Zoo, mompelde Evraert. Dan staat het bleek gezicht boven Cassa zelf.

— Neen, dat niet, zei de Indiaan.

— Maar, nochtans, wat wil zulks dan beduiden?

— Mijn broeder gelieve te spreken, Wimpa, luistert naar zijne woorden.

— Waarom heeft dat bleek gezicht me dan aangehouden?

— Omdat een mijl verder in het woud, het groot bleek gezicht legert.

Gij hebt de lijn van zijn kamp overschreden en zijt dan onder het bereik van den kogel.

Evraert die zich in zeer neteligen toestand bevond, had weldra een plan gevonden dat hem redden moest.

— Mijn broeder, snijd mijne banden los, zei hij.

Wimpa staarde hem twijfelachtig en vol achterdocht aan.

— Mijn broeder is vlug en sneller dan een gazelle.

— Neen, schudde Evraert, ik zal niet vluchten, de Zwarte Panter mag hierin gerust wezen.

— Wat wil mijn broeder, de groote toovenaar, dan?...

— Ik geef me aan u over en niet aan het bleek gezicht.

Ik was de gevangene van Cassa, van Wimpa, nu dat het groote opperhoofd me terug heeft gevonden, ben ik aan hem en aan niemand anders.

De Zwarte Panter vond deze redeneering zoo juist dat hij geen oogenblik meer aarzelde en de banden lossneed.

De Mexikaan, die als schildwacht was uitgeplaatst, had niets verstaan van gansch de samenspraak der twee mannen, omdat deze in de taal der Indianen gevoerd werd.

Doch nu hij zag, dat het opperhoofd de banden van Evraert doorsneed, sprong hij tusschen beiden en vatte Evraert bij den kraag.

Maar de Zwarte Panter, vlug als het dier, dat men hem als patroon had gegeven, sprong op den Mexicaan en wierp hem op den grond.

— De wil van Cassa is de wil van Wacondah, door wiens geest hij spreekt.

Als het ellendig bleekgezicht nog een woord zegt, dan zal de Zwarte Panter hem met zijn tanden verscheuren.

Op deze bedreiging in zuivere Spaansche taal gevoerd, bleef de Mexicaan roerloos liggen.

Evraert fluisterde eenige woorden in het oor van Wimpa, opdat zijn metgezel het niet zou hooren.

De Zwarte Panter zette groote oogen open.

— En mijn bleeke broeder zal dat doen?

— Ik heb maar één woord! zei Evraert.

— Ja, ik weet het. Mijn broeder, de groote toovenaar, heeft me slechts te volgen.

Ditmaal zei de schildwacht, die intusschen was opgestaan, geen enkel woord meer en liet Wimpa met den schilder en den Indiaan vertrekken.

Wimpa sloop omzichtig door het struikgewas, gevolgd door zijn makker en Evraert.

Hij wist waarom.

Een oogenblik daarna klonk een schot dat den omtrek deed dreunen.

Het was de verwittiging van den schildwacht aan de mannen van het kamp.

Wimpa van zijn kant, bootste verscheidene malen achtereen het gekras van den wilden spreeuw na, dat bij sommige stammen der Indianen dringend gevaar aankondigt en tot vereeniging aanspoort.

Het was een gewemel en getier zonder weerga in het kamp.

De Indianen die ongeveer vijftig in getal waren en hun landgenoot generaal Guerero tot hulp waren bijgesprongen, hadden verbaasd de kreten van den vogel gehoord, die van hun hoofdman kwamen, zoo plots na het schot.

Zij dachten dat hun hoofdman bedreigd was door de Blanken der karavaan.

Woedend keken zij de Blanken aan, grepen hun strijdbijlen en liepen in de richting van waar het geschreeuw was opgestegen.

De Blanken van hunnen kant liepen naar den schildwacht.

Tusschen al dat gewemel behield alleen generaal Guerero oogenschijnlijk de kalmte.

Hij wist niet wat denken over deze onverwachte gebeurtenis.

De schildwacht maakte hen echter alles bekend en vol toorn keerde hij naar het kamp terug, woedend over het verraad der Roodhuiden.

De Indianen waren echter niet teruggekeerd en dit vooral bracht ook onrust in zijn gemoed.

Wimpa zette echter ongestoord zijn tocht voort, aan het hoofd zijner mannen.

Evraert had hem een geheel plan uiteenge-

daan, waarnaar de Zwarte Panter met welgevallen luisterde.

Bellarosa was terug in handen gevallen der Roodhuiden, alsook haar kind.

Evraert stelde Wimpa thans voor tien duizend gouden onsen te betalen, wanneer Wimpa moeder en kind wilde redden en op verzekerde plaats brengen.

Het groot aanbod schitterde voor de oogen van den Zwarten Panter als een onbereikbaar iets.

Hij zou dus rijk zijn, machtig worden en zelf Cassa kunnen bevechten, het groote opperhoofd, en zelf zich aan het hoofd zijner mannen plaatsen.

Hij nam dus het voorstel van Evraert aan en beloofde moeder en dochter in de Heilige Stad der Indianen te brengen, waar zij tegen alle gevaar zouden bevrijd wezen tot het oogenblik dat Evraert ze zou terug vorderen.

Doch, onder een paar voorwaarden:

1° Dat Evraert met zijn bleekgezichten Cassa onvermoeid den oorlog zou aandoen.

2° Dat hij zijn portret zou schilderen, zooals hij dit van Cassa had geschilderd.

Evraert vroeg niet beter dan het eerste verzoek in te willigen, omdat het thans het doel zijns levens was geworden Cassa te bestrijden.

Het tweede verzoek willigde hij met een glimlach in en beloofde Wimpa het portret en tienduizend onsen te leveren op den dag dat hij Bellarosa en haar dochter naar Mexico zou kunnen terugvoeren.

Daarop sprak de Zwarte Panter, na hem de vredespijp te hebben laten rooken en een fermen handdruk te hebben gegeven, Evraert af, drie maanden later, twee mijlen benoorden het meer Del-Rubio.

DERDE DEEL

HET EINDE VAN HET MEXICAANSCHE KEIZERRIJK

HOOFDSTUK I

DE HAMERSLAG

Keizerin Charlotte was den 13 Juli 1864 ingescheept te Vera-Cruz op de Fransche paketboot *L'Impératrice Eugénie* naar Europa, naar Frankrijk, om raad, hulp en daad.

Er hing een broeierige warmte over de stad die vol lijders lag aan de gele koorts, warmte die soms in pestwalmen over de haven heenstreek en de harten van de afvarenden koortsachtig deed kloppen.

Keizerin Charlotte beziet het land door haar benevelde oogen. Hoe was ze toch tot haar gekomen die ongelukkige gedachte om over dit oorlogszuchtige land keizerin te spelen, het wispelturige, valsche volk te regeeren, en de menschen die nooit een regeering lang duldden, een regeering van eigen volk dan nog, met wetten en vriendelijkheid te paaien?

Men had haar het land afgeschilderd als belegd met tapijten, waar nooit doornen haar voeten zouden kwetsen, waar zij zou gewandeld hebben als in een salon.

Men zou haar met open armen ontvangen, alle driften, alle politieke bedoelingen, hand en moordslag zouden bij haar verschijnen plots ophouden om plaats te maken voor een tijdperk van zachtheid, vrede en liefde.

En zij had haar Maximiliano aangeraden, gesmeekt den keizerlijken titel aan te nemen en zij was met hem vertrokken, vergezeld van de wenschen van allen, onder een regen van bloemen, met een schitterend gevolg!

't Was nu twee jaar geleden.

Twee jaar dat de Novara haar, met den geliefden echtgenoot, in dezelfde haven had afgezet, waar zij zou heerschen over een tooverland.

Talrijk waren de lieden die haar vergezelden, talrijk waren de droomen die zij zich vormde, de visioenen die haar nachten gelijk maakten aan de nachten eener godheid.

En nu, twee jaar later, was dit alles vernietigd, in rook vergaan. In plaats van een reddende hand te aanvaarden hadden de sluwe Mexicanen haar de vuist toegestoken. Haar beschermers lieten haar in steek, verraad ommuurde haar echtgenoot, kuiperijen deden

zijn beste troepen wankelen en in plaats van vrede was het oorlog.

Oorlog waarin, zoo zij geen hulp kon brengen, haar keizerskroon zou te loor gaan, die haar echtgenoot misschien zou dooden!

Maximiliano!

Zij uitte deze woorden met half luide stem, op een toon die, had men hem gehoord, het ruwste hart zou breken.

— Neen, Maximiliano, mompelde zij verder, gij zult niet vergaan. Ik zal mij bij den ridderlijken keizer begeven die heerscht over het ridderlijkste volk. Hij zal u hulp zenden, hulp zenden onder een ander bevelhebber dan Bazaine. Moed, mijn Maximiliano! Moed! Moed!

Zij veegde tranen weg die uit haar schoone oogen ontsproten en over haar ietwat vermagerd gelaat rolden. Nu zag zij nog eens, helaas, voor het laatst van haar leven, de reede van Vera-Cruz, de gedoemde stad, die langzaam achteruit week in de dwarrelende maling van dansende mikroben.

Zoodra men volle zee had bracht de bries wat koelte mede. De drukkende temperatuur die de kiemen van pest en andere besmettelijke ziekten bevatten was verdwenen. Men kon weer ademen.

Het gevolg der keizerin was klein. Graaf de Bourbelle was de eenige Europeaan die haar vergezelde. De overigen waren Mexicanen: Martin del Castillo, Minister van Buitenlandsche Zaken, en Néri del Barrio, kamerheer, wiens vrouw hem vergezelde, de zwartste van gansch haar hofhouding, lang en mager, maar zeer trouw.

Gedurende de lange reis bracht keizerin Charlotte gewoonlijk den tijd op het dek door en droomde.

Wat is zij veranderd de zes-en-twintigjarige dochter van Leopold I. Zij bezit wel is waar nog steeds haar groote, schoone oogen, maar zij waren als met een wolk van weemoed overtogen; af en toe echter bleven deze oogen in de verte iets aanstaren, iets dat als een verschrikkelijk zicht haar het zweet op het voorhoofd bracht en plots in haar oogen een vlam deed verschijnen die haar als elektriseerde. Toen rilde zij op de beenen en was verplicht de hand aan haar hart te brengen als om de pijn te onderdrukken.

En als dat verschrikkelijke, ontstaan onder de opzweeping harer verbeelding, weer voorbij is, dan wordt haar scherp langwerpig gelaat door een lijkkleur overtogen en een groote droefheid, te veel voor een mensch, overtoog haar gansche uiterlijk.

Nog steeds is haar gang zwierig en haar lichaam slank en lenig, maar toch knaagt het verdriet aan deze zoo heerlijke gestalte en men kan zien dat zij soms gebogen voor zich kijkt, neergedrongen onder een zwaren last.

Want zij verbloemt het zich niet dat haar taak zwaar zal zijn, dat wanneer er nog redding te bekomen is, zij alleen ter wereld deze redding zal kunnen afdwingen.

Zij is een Fransche, een Bourbon. Het bloed harer moeder, Marie-Louise, dwingt haar den keizer der Franken zijn plicht onder oogen te brengen.

Zij zal den man die haar in den steek liet zijn verbintenissen moeten ontrukken. Zij zal van hem moeten bekomen dat hij nieuwe troepen zenden zal om de in Mexico vechtende te ondersteunen, tot Maximiliaan over een inlandsch leger zal beschikken sterk genoeg om tegen alle vijandelijke werkingen bestand te zijn. Napoleon zal tot 1867 moeten voorzien in het onderhoud van een leger van 20,000 man en den keizer, haar echtgenoot, een bezoldiging van 200,000 piasters per maand uitkeeren. Dan nog zou hij dien onverdragelijken Bazaine moeten terug roepen en het bevel geven aan generaal Douay.

Wat een eischen!

Zij weet het, zulks gaat rechtstreeks tegen de meening van den keizer in; tegen den wil van het volk, dat het Mexicaansche avontuur beu is; tegen alle begrippen van bezuiniging, want de Fransche financiën zitten er maar donker voor.

Welke argumenten zal zij den keizer voorleggen?

Welke kreten van wanhoop zal zij moeten uiten om het hart van den keizer te vermurwen en het vertrouwen van het volk te winnen?

Zal het Fransche volk, zoo ridderlijk tegenover de vrouwen, haar, de dochter van Marie-Louise, ten onder laten gaan?

Neen, dat kan niet, dat zou niet.

En weder verlichtte een glimlach haar droge lippen en daalde er hoop in haar harte.

Zoo bracht zij den tijd door tusschen angst en hoop.

Geleek haar diplomatische zending niet veeleer een zinnelooze vlucht, buiten haar lot en haar leven om? Of de vlucht van een zinnelooze!

Begin Augustus kwam zij te St-Nazaire aan.

Den 9en daaropvolgend was zij reeds te Parijs en stapte, als een bescheiden reizigster, aan het station Montparnasse uit.

Er was daar van Staatswege niemand om haar, de keizerin, de gelijke van Napoleon III, te ontvangen.

Was zulks geen slecht voorteeken?

Zij liet zich naar het Grand Hôtel brengen in een gewoon huurrijtuig.

Keizerin Eugenie van Frankrijk bezocht haar, den volgenden dag, in het hôtel. Zij kwam naar haar toe, de schoone, gelukkige echtgenoote van Napoleon III, met een schitterend gevolg.

Het was twee uur in den namiddag toen men op de straat het geklepper van de paarden hoorde en het gerol van vele hofrijtuigen. Naast de keizerin, gekleed in een prachtig toilet, haar mooie zwarte oogen nog pittiger gemaakt door koolzwart, stapten uit de prinses d'Essling, de hertogin de Montebello, Me Carette, generaal Waubert en graaf Cossé-Brissac.

Vlug liep zij de trappen op en hupsch ging zij de zwervende keizerin te gemoet, die, gehuld in een lang zwart zijden kleed, nog verfrommeld door de reis, en op het hoofd een mantille van hetzelfde goed, dat haar bleek lijdend gelaat prachtig deed uitkomen.

Zij was in het zwart gekleed om reden van het afsterven van haar schoonvader en van haar grootmoeder Maria-Amelia.

Het onderhoud was hartroerend.

Beide keizerinnen weenden.

Doch deze tranen zouden of konden niet overwegend zijn in de delikate zending van Charlotte.

Nochtans was het keizerin Eugenie geweest die al haar krachten had ingespannen om het heidensch Mexico een katholieken vorst te geven, wat tegen dien vorst en zijn godsdienst, al de godsdiensthaters van de gansche wereld had doen keeren.

En zij waren machtig en het zou de dartele Eugenie niet zijn die deze macht zou breken!

Zij wist niet dat zij hierdoor Frankrijk in een geweldig avontuur had gestoken en dat alleen de brave Maximiliaan en zijn echtgenoote, er de bittere vruchten zou van plukken.

Charlotte vertelde al haar leed, al haar miseries, al haar angsten en verdriet. Alles wat een vrouw kan aanwenden om haar man en haar kroon te redden bracht zij in het gesprek.

Eugenie liet maar steeds haar tranen vloeien en, bij het einde, omhelsde zij nogmaals de ongelukkige en sprak tot afscheid :

— Morgen zult gij den keizer zelf spreken!

Inderdaad, den volgenden dag, 11 Augustus, kwam een à la Daumont bespannen landau voor het Grand Hôtel gereden.

De voorbijgangers gaven er niet veel acht op. Slechts een klein troepje nieuwsgierigen bleef staan om de gevallen keizerin te zien.

Toen zij verscheen was iedereen getroffen door haar lijdend uitzicht en toen zij in het rijtuig stapten ontdekten zich allen.

Maar geen kreet werd geuit. Stil begroette men de Majesteit der smart.

Charlotte droeg dien dag een wit kleed, met een witten hoed, toilet dat haar wonderwel stond.

In vollen galop richtte men zich naar St-Cloud, waar de keizer verbleef, in het XVIIe eeuwsche kasteel, wiens drie-en-veertig meter lange voorgevel gesteund werd door zware pilaren.

Toen men op het plein aankwam beschreef de landau een breede zwenking en plaatste zich voor de breede ingangtrap.

Gansch het hof wachtte daar de keizerlijke smeekelinge af.

Toen zij verscheen blaasden de klaroenen het eeresaluut, in de verte dreunde het kanon.

Charlotte stapte uit. Een jongetje, op wiens bont de Mexicaansche arend bengelde, kwam de trappen afgeloopen, haar te gemoet.

Het was het zoontje van Napoleon III.

Hij nam de keizerin bij de hand en bracht haar het paleis zijns vaders in.

Weerszijden de trappen vormden de honderd garden de haag. 't Was een schoon zicht die pronte mannen trapsgewijze te zien staan in hun bonte uniformen.

In de groote zaal van Mars, waar Cambacérès, Napoleon I de kroon had aangeboden en Napoleon III het diplomatieke korps ontving, had het eerste onderhoud van den keizer en keizerin Charlotte plaats.

— Sire, sprak Charlotte diep ontroerd, ik kom hier om een zaak te redden die ook de uwe is.

Bij deze woorden haalde Napoleon bijna onzichtbaar de schouders op. In haar koortsachtigheid bemerkte Charlotte zulks niet.

Zij begon de zaak uit te leggen met een grooten woordenvloed, met de krachtdadigheid die de wanhoop haar ingaf.

De houding van den keizer bleek echter niet zeer aanmoedigend te zijn. Hij was zeer teneergeslagen. Zijn verzwakte oogen bleken zonder glans; ondanks de pommade hingen zijn knevels omlaag. Hij was als ineen gebogen, door ziekte ondermijnd, lusteloos, besluiteloos niet wetend wat te doen, hoe een woord te spreken dat redding zou brengen. Hij zag er uit als iemand die door alle winden geballoteerd werd.

Hij antwoordde op zachten toon :

— Mijne verbintenissen, mevrouw, zijn ten einde en ze hernieuwen mag ik niet. Mijn wil zou zelfs daartoe onmachtig wezen want de Regeering en de Kamers zouden over mijn wensch heen stappen.

— Gij zijt de meester, sire... De alleenheerscher!

— Ik ben de meester, mevrouw, die gehoorzaamd en geëerbiedigd wordt zoolang mijne bevelen gelijkluidend zijn met de belangen en den roem van Frankrijk.

Maar — en Napoleon sprak nu met meer warmte — de alleenheerscher ben ik niet : ik mag de alleenheerscher niet zijn wiens wil mijn land in een afgrond zou storten, in een oorlog zonder einde, zonder uitslag, zonder baat voor Frankrijk.

— Sire, zoo spraakt gij vroeger niet...

— Vroeger, mevrouw, dan hoopte ik...

— Wat hooptet gij?

— Ik hoopte dat keizer Maximiliaan zou voordeel getrokken hebben uit de hulp die ik hem verleende en hij die hulp zou te baat genomen hebben om zich door zijn volk te doen beminnen, om zijne behoeften te doorgronden, om zich van zijn geest te doordringen en om alleen te volharden in de onderneming die wij te samen aangingen.

— En nu?

— Nu heb ik die hoop niet meer.

De jonge vrouw rilde over gansch hare ledematen. Zij stond op, wreef met de hand over haar voorhoofd, wankelde waar zij stond en murmelde :

— IJselijk! IJselijk!

Dan kwam zij terug voor den keizer staan en hernam het onderhoud smeekend :

— Sire, men zegt dat gij goed zijt, dat uw hart open is voor de ongelukkigen. Het onheil treft mijn echtgenoot en het treft mij. Heb deernis met hem, heb deernis met mij. Ik smeek u. Kom ons nog éénmaal ter hulp, sire, en wij zullen u beminnen en u zegenen.

En een der handen van den keizer grijpend bracht zij deze aan hare lippen en wou zich op de knieën werpen.

Napoleon III was zeer ontroerd.

Met nauw hoorbare stem sprak hij:

— Mevrouw, ik bid u... wees kalm... aanschouw koelbloedig den toestand en onderzoek de redenen die ik u voorleg. Het lot van keizer Maximiliaan en het uwe hangen er van af.

Maar de jonge vrouw was opgestoven...

Overeind, met strakken blik, als ware deze op één punt gericht, scheen zij den vorst niet meer te hooren.

Haar mond beefde... Zij murmelde zachtjes als in droomen.

— Hij zal sterven... hij zal sterven en ik met hem. En ze zullen ons beiden in één graftombe leggen en wij zullen in den dood elkander liefhebben spijts de boozen. En wij zullen glorierijk sterven...

De keizer maakte een gebaar van angst en ongeduld.

Zachtjes nam hij den arm der vrouw en deed haar nederzitten.

Zij gehoorzaamde als onbewust van hetgene er rond haar gebeurde.

Toch kwam de herinnering terug en zij sprak :

— Ja, ik weet... gij zijt keizer Napoleon III... de almachtige keizer die mijn gemaal tot zijns gelijke heeft gemaakt... en ik... ik ben een arme vrouw die u smeekt voor dien ongelukkige dien gij veroordeelt...

En dan met plotselinge hardheid :

— Het is dus besloten. Gij verlaat ons, sire!... Wij hebben van u niets meer te hopen...

— Ik heb het u gezegd, Mevrouw, zei de keizer, ik kan aan Maximiliaan niet meer nuttig wezen.

Voor de tweede maal stond de jonge vrouw op en dan — voor de keizer het verhoeden kon — knielde zij voor hem neder.

— Sire, bad zij, mijn gemaal is ginder in de macht van vijanden die onmeedoogend zijn. Alleen tegen hen moet hij bezwijken. Ik ben tot u gesneld om hem te redden en hij wacht met ongeduld op mijne terugkomst... Sire, gij hebt bemind... gij weet wat liefde is... Welnu, ik bemin mijn echtgenoot en ik vraag u dat gij verhoeden zoudt dat zijne vijanden hem dooden.

Napoleon trachtte de arme prinses te doen opstaan en zei :

— Ik zal doen wat ik kan, Mevrouw... Maar ik mag u niet misleiden... voortaan zal Frankrijk niet meer strijden om uw gemaal

op den troon te houden. Het is onmogelijk! Onmogelijk!

— Onmogelijk! stoof Charlotte op. Onmogelijk! Heb ik goed verstaan? Wat voor een paar jaar mogelijk was, waarom is het thans niet meer?

— Frankrijk wil die ongelukkige expeditie van Mexico beëindigen.

— Maar Frankrijk kent de ware toedracht der zaak niet. Gij moet uw land inlichten en het de noodige opofferingen afdwingen.

— Hoe zou ik zulks vermogen? Mijn gezag is ondermijnd!

— Uw gezag? Hoe kunt gij mij, Sire, zoo iets wijs maken. Nooit was uw macht grooter. Nooit was uw gezag invloedrijker. Dank zij u heerscht er thans in Frankrijk een tot nu toe ongekende voorspoed. Uw macht is onmetelijk. Gij hebt slechts te willen en Mexico is gered!...

— Ik herhaal dat Frankrijk van de Mexicaansche zending afwil. Trouwens de Vereenigde Staten van Amerika, zullen hun zwaard in de weegschaal werpen zoo ik mijn soldaten niet terugtrek. Frankrijk mag den oorlog niet ingaan, voor niets ter wereld op dit oogenblik.

Thans voelde Charlotte de toorn als een vlammend mes naar haar hersens gaan. Zij werd rood van opwinding, sprak ruwe woorden die de verontwaardiging haar ingaf, schreeuwde zooals een getroffen vrouw uiting geven kan aan haar smart en woede.

De keizer antwoordde thans ook op harderen toon. Het werd een historisch kabaal.

In de nevenzaal zat gravin del Barrio, de droge Mexicaansche, te wachten. Het geroep der stemmen scheen haar te betooveren. Zij bad met driftige lippen tot de Heilige Maagd van Guadeloupe, opdat zij zich zou ontfermen over het lot harer meesteres, die zij hartelijk lief had.

— Gij hebt mij in een hinderlaag gelokt! stoof Charlotte op. Wij hebben gediend om uw plannen ten uitvoer te brengen. Nu gansch de wereld ons verlaten heeft, nu er geen redding meer kan komen dan door u, nu laat gij ons in den steek. Gij hebt ons hoog verheven om ons te dieper te doen zakken! Het is laag en laf!...

— Mevrouw... stamelde de keizer...

Maar Charlotte liet hem niet verder spreken en vervolgde in een wilden vloed :

— Ja, de wereld zal het eens oordeelen : Gij hebt ons in een hinderlaag gelokt. Gij wist dat Maximiliaan het niet kon uithouden dan door ondersteuning van het Fransche leger en het Fransche kapitaal...

— Maximiliaan is een onbekwame! riep de keizer. Hij had met meer kracht dit volk moeten regeeren en zich een keizerrijk kunnen vormen, het rijkste en schoonste der aarde. Hij ware de moderne Montezuma geweest en iedereen had hem geëerd en gevierd.

— Maximiliaan heeft gedaan wat hij kon, wat zijn ridderlijk hart en zijn eerlijke gevoelens hem geboden.

— Maximiliaan is een droomer, een zwakkeling. Wij hadden zulks moeten voorzien.

Nu kende de woede der keizerin geen palen meer. Zij verloor alle bezinning. Men zou ten slotte nog de schuld van dit ellendige avontuur, waarin lafheid en verraad vrijen teugel vierden, nog aan haar geliefden, haar doorbraven, ridderlijken echtgenoot wijten. Neen, die taal was geen taal van een Franschman, van een ridderlijken vorst, van een keizer.

— Ach, snikte zij, hoe heb ik het kunnen vergeten wie ik ben en wat gij zijt. Ik had moeten bedenken dat er Bourbonsch bloed in mijn aderen vloeit en dat ik mijn geslacht niet mocht beleedigen door mij voor een Bonaparte te vernederen, mij met een avonturier in te laten.

Daarop hoorde men een zwaren val en een diepe stilte.

De keizer, zeer bleek, schuift de zware Gobelijnsche gordijn ter zijde en wenkt mevrouw Néri del Barrio :

— Kom, vlug! sprak hij kort af.

De kleine gravin is in één oogwenk bij haar meesteres.

Zij bemerkte op het tapijt Charlotte in zwijm liggen.

Naast haar zat keizerin Eugenie geknield en besprenkelde haar slapen met koud water.

Del Barrio nam de handen van haar meesteres, klopte er in, bevochtigde deze met haar tranen.

— *Pauvre impératrice!* stamelde zij.

Men zou niet hebben gezeid dat er zooveel teederheid in deze stugge Mexicaansche lag.

— Arme keizerin! herhaalde zij.

Stilaan keert de ongelukkige tot zichzelf terug. Zij ziet verbaasd rond, begrijpt.

Een golf van smart overstroomt haar harte.

Eugenie wil haar te drinken geven.

— Neen! Geen drinken! Weg! beveelt zij. Men wil mij vergiftigen.

Zij slaat de tas uit de handen der Fransche vorstin en opnieuw huilt zij als een waanzinnige :